

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 > — >
Negyedévre . . . 2 > 50 >
Egy óra . . . — > 85 >
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Kezdődik a miniszterjárás.

Pécs, 1899. augusztus 7.

Volt egy bizonyos időszak Európa uj-
kori történetében, a mikor a különböző
államok népei rettegéssel néztek eléje egy-
egy uralkodói találkozásnak, mert a feje-
delmek ölekezéséből rendszerint kisebb-
nagyobb bonyodalmak, sőt háboru vesze-
delme is született.

Igy vagyunk mi ebben a szerencsétlen
monarchiában a miniszterek találkozásai-
val is. Ha a magyar miniszterek elkezdnek
járni Bécsbe, vagy ami már ritkább dolog,
az osztrák kormányfőriak szerencsétetik
Budapestén magyar kollégáikat, biztosra
vehetjük, hogy hiba van a kréta körül.

Mikor a császárpárafusos kiegye-
zési rendeletek az osztrák közvéleményt
kezdtek fölkaparni s ennek nyomán hire
kelt, hogy Széll Kálmán megszakítva ara-
tási-cséplési munkáját, Bécsbe készül rán-
dulni, általános aggodalom fogta el a
kedélyeket s mindenki jósolgatta magának:
nem jó vége lesz ennek! Siettek is fél-
hivatalos oldalról rögtön rácafolni a hirre.
Szó sincsen újabb miniszterjárásról; a mi
dolgunk itthon annyira rendben van, hogy
a miniszterelnöknek még Budapestre sem
kell bejönni, el lehet most Magyarországot
kormányozni ingujjban is a rátóti veran-
dáról. Az osztrákokkal is annyira rendbe
jöttünk, hogy az ő bajuk miatt már nem
fájdulhat meg a mi fejünk: csinálják ki
maguk között, a miatt ugyan ki nem fog-
ják már húzni a miniszteri szalonkocsit a
fölszerből.

Ilyeténképen hangzott a félhivatalos
jelentés és mi sem bizonyítja jobban az
általános aggodalmat, mint az a jelenség,
hogy a közönséges szokástól eltérőleg most
mindenki iparkodott hitelt adni a félhiva-
talosnak, mert hisz olyan jól esik elhinni
azt, a minek bekövetkeztét óhajtanók.

Pedig hát a következés megmutatta,
hogy a félhivatalos most sem tagadta meg
magát, mert ime most is az ellenkezője
következett be annak, amit előre hirdetett:
Széll Kálmán ismét a császárváros vendége,
ami kétszeres aggodalommal tölthet el ben-
nünket, mert annyi kétségtelen, hogy nem
magyar belügy az, mely őt most Bécsbe
szólította.

A 14-ik §-nak kétségtelenül alkot-
mányellenes alkalmazása, a kiegyezési ren-
deletek által okozott adóemelés annyira
lázba hozta az osztrák kedélyeket, hogy
Thun kormánya borzadva gondol a Reichs-
rath összehívására, a minek szükségessége
pedig rohamos léptekkel közeledik. A dele-
gációválasztás meghiusítása, a kiegyezési
rendeletek dezavualása kezdi a valószínűség
helyett a bizonyosság jellegét magára öl-
teni s erre nézve tanácstalanul áll a kor-
mány. Cselekedni kell, merészet és nagyot,
még pedig sürgősen.

Ehhez a cselekvéshez hívták meg a
magyar kormány fejét, vajjon nem lehetne-e
megint valami ischli klauzula-félét elfogad-
tatni vele. Legáltalánosabban tartja magát
az a hir, hogy valami államcsíny-féle
készül a Lajthán-túl. Mivel a mostani
alkotmányos szervezet mellett nemcsak a
gazdasági közösség, de a delegacionális
közösségek is veszélyeztetve vannak, Thun
gróf a mostani osztrák alkotmányt sutba
akarja dobni s helyette valami új alkot-
mányt oktroyálni, amely lehetlenné tenné
a mostanihoz hasonló bonyodalmak ismét-
lődését.

Aki ismeri Thun gróf politikai mult-
ját, az alig lesz kétségben az iránt, hogy
az új osztrák alkotmány föderatív szerve-
zetet akar adni Ausztriának, a melyben
csak a közös ügyek intézésére alakulna
a tartományok törvényhozásainak delegált-
jaiból egy központi államtanács; ehhez
pedig Magyarország beleegyezése szükséges,
mert a hatvanhetes kiegyezés az egységes,
központi törvényhozással bíró, alkotmányos
Ausztriára van alapítva.

Ha a magyar kormánypárti közjogá-
szok eszejárását figyelembe vesszük, amely
szerint nekünk semmi közünk ahhoz, hogy
milyen alkotmányosság uralkodik odaát s
amely az összes államügyeknek állandóan
császári rendeletekkel való intézését is tel-
jesen alkotmányosnak hirdeti, mert a 14.
§. benne van az osztrák alkotmányban:
akkor nagyon is közelfekvő a föltevés,
hogy a magyar beleegyezés az osztrák al-
kotmány bármilyen megváltoztatásához hiá-
nyozni nem fog.

De nem lesz kivihető ez az osztrákok
ellentállása miatt. Ott még nem mételyezte

meg a helyes politikai fölfogást az a kép-
telen doktrina, hogy az oktroyált alkotmányt
tetszés szerint változtathatja meg az ural-
kodó, aki azt oktroyálta. Ott még azt
tartják, hogy ha egyszer az alkotmány
már életbe lett léptetve, akkor azt többé
egyoldaluan visszavenni, vagy megváltoz-
tatni nem szabad, mert minden változtatás
csak az összes alkotmányos tényezők hozzá-
járulása mellett tekinthető törvényszerűnek.

Erőszakolt, egyoldalú alkotmányváltoz-
tatással tehát a rend és nyugalom Ausz-
triában helyre nem állítható. E fölül tisz-
tában kell lennie az osztrák kormánynak
is s azért nagyon tartunk tőle, hogy Széll
Kálmán nem is holmi államcsínyhez való
beleegyezés végett citálták Bécsbe, hanem
a válságnak másféle megoldását eszelték
ki, a melyben ismét Magyarországnak van
szánva a nagylelkű önföladozás szerepe s
ennek elvállalására akarják rábírní a Széll-
kormányt.

Ágaskodott az osztrák virtus eddig is
a nyelvrendeletek miatt, de forradalom-
szerűvé csak azóta fajult, hogy a kiegye-
zés császári rendelettel életbeléptetve lett,
az a kiegyezés, amely osztrák fölfogás sze-
rint Magyarországnak igazságtalanul kedvez
és Ausztriára az eddiginél nagyobb terhe-
ket ró. Ha tehát ezt a kiegyezést az osz-
trákok szája ize szerint megváltoztatnák,
akkor alapos kilátás lenne rá, hogy a nagy
vihár lecsöndesülne s ha a Reichsrath
munkaképessége nem is állna helyre mind-
járt, a delegációt mégis meg lehetne vá-
lasztani s a császári rendeletek visszaata-
sításától sem kellene tartani.

Mint már annyiszor történt, most is
a magyar kormánynak adják ki tehát az
utasítást, hogy a nagyhatalmi állás meg-
mentésére, a háborgó osztrák pártok meg-
nyugtására mondjon le az ország jogairól,
áldozza föl érdekeit: ennek fejében aztán
megkapja majd Magyarország az „engedő
okosabbik“ címét, a monarchia súlypontjá-
nak hangzatos frázisát s egyéb ilyen üres
cifraságokat.

Rettegéssel gondol tehát minden ko-
molyan gondolkozó Magyarországon a leg-
újabb miniszterjárásra, amely az eddigi
kiegyezésnek a mi rovásunkra való módo-
sítását vonhatja maga után. Meglehet, hogy

Ma hétfőn esti 8 órakor kezdődik azon nagy
elite-zeneestély, melyet „Simplicius“ zenekara
rendez a „Pannonia“ kertben.

Szell Kálmán erre nem lesz kapható, de ez nem azt jelenti, hogy ez megtörténni azért nem fog.

Ha Szell Kálmán nem vállalkozik a kiegyezés visszacsinálására, hát egyszerűen félretolják az utból s utaztatnak föl Bécsbe más minisztert, mert hisz van még elég magyar politikus, aki lesben áll s csak alkalomra vár, hogy bármilyen áron is ő kerüljön abba a Budapest és Bécs között örökké mozgó miniszteri szalonkocsiba.

H i r e k.

Pécs, 1899. augusztus 7.

Elfogott al-ügyvéd.

(A névrokon.)

A rokonság különböző fokozatainak szemléltető létrájáról bizonyára nem hiányzik a névrokonság sem. De ott is csak a legelső fokon húzódnak meg — szerényen. A lelki rokonság még valami. A névrokonság már semmi. Valami, a mi semmire sem kötelez.

És mégis a névben is van valami, a mi néha rokonérzést kelt bennünk! Ez a rokonérzés nyilvánult meg bizonyára Dobó Mátyás dombovári kereskedőben is, midőn egy csinosan öltözött, intelligens külsejű fiatal ember lépett be hozzája és dr. Dobó Nándor, budapesti köz- és váltó ügyvédnek mutatta be magát.

Dobó szokott udvariasságával fogadta az ismeretlen névrokont, ki csakhamar át is tért megjelenésének tulajdonképeni céljára. Nagy zavarban van — uymond — mert a Budapestről érkezett gyorsvonaton elveszítette pénztárcáját és most a tovább utazáshoz szükséges pénz híjával van. Élénk színekkel ecsetelte zavarát — és csakugyan — talán a névrokonság keltette szimpátia tette-e meg hatását, vagy a tekintélyes nagyságu aranyóra, melyet az ismeretlen zálogul felajánlott, keltett mégis bizalmat a megszorult ismeretlen iránt?!

Elég az hozzá, hogy Dobó Mátyás ezen emberbaráti szeretetét megörökítő pillanattól kezdve 10 frttal lett szegényebb, de egy szép, fényes és nagy órával gazdagabb.

Csak egy másnap nála megjelenő csendőr

juttatta eszébe ismét a szép arany órát, ki látni óhajtott az értékes zálogtárgyat. És most kezdődik tulajdonkép a jelentéktelennek látszó esemény bonyodalma és vele együtt a jó Dobó Mátyás ámulata. Most — a nappal mindent felderítő fényénél tünt csak ki, hogy egy csaló ügyes játékanak esett áldozatul. A szép, fényes aranyóra — rézzé devalválódott a csendőr kezei közt.

Az esetnek előzményeiről, melynek érdekesebb momentumai Uj-Dombovár vasútállomásán játszódtak le — egy szemtanu közlése nyomán a következőket jelenthetjük:

Az esti gyorsvonattal egy csinos külsejű szőke fiatal ember érkezett Uj-Dombovára, ki ott kiszállva, egyenesen a pincérhez sietett és miután kilétével, mint dr. Dobó Nándor maga iránt bizalmat hitt kelteni, pénzzavarának elenyésztetése céljából, (állítása szerint Zágrábba utazik előkelő rokonokhoz, de utközben pénztárcája elveszett) 30 frtot kért kölcsönkép szép aranyórája ellenében, mely összeget másnap 5 frtnyi kamattal együtt megküldeni ígért. A pincér azonban gyanus szemekkel vizsgálta az órát és miután több jelenlevő műértő szeme kételkedett annak valódiságán, megtagadta az ismerlentől a kölcsönt, ki azután eltávozott.

Az éppen jelenlevő Duschel Károly hadnagy csendőr-szakaszparancsnokot azonban kezdte érdekelni a dolog és habozás nélkül táviratozott a budapesti főkapitánysághoz, honnan a következő távirati választ nyerte: »Dobó Nándor nevű ügyvéd a közölt helyen egészen ismeretlen. Van azonban egy Dobó Nándor nevű, büntetett előéletű, bpesti születésű, 24 éves, róm. kath. vallású fodrász, 170 cm. magas, haja szőke, bajusza vastag s gyakran festve, szeme kék, balhalántéka alatt szemölcs van.«

Miután a közölt személyleírás teljesen reáillett az ismeretlenre, sikerült a csalót alkalmas pillanatban, midőn éppen az éjjeli vonattal elutazni akart, letartóztatni. Az elfogott csalót azután másnap átadták a tamási kir. járásbírósnak.

Napirend 1899. augusztus 8-án.

Naptár: kedd, aug. 8. — Róm. kath.: Círiák. — Prot.: Círiák. — Görög-kel.: (jul. 27.) Pantallon. — Zsidó: Elul 2. — Nap két 4 óra 48 perckor; nyugszik 7 óra 21 perckor. — Hold két 7 óra 12 perckor reggel; nyugszik 8 óra 7 perckor este.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Kréta-rajzok.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Modern mese régi köntösben.

Szelid, ábrándos lelkű poéta volt, kinek dalairól azt mondták, hogy édesek, mint a tündérvilág lanyhán bólingató lóthus virágainak méze, meghatók, mint egy-egy bús dallamu elégia s tüzesek, mintha szerzőjük ereiben vér helyett az Aetna lávája folynék. A szerelem költője vala, Plátó és Casanova egy személyben.

Őnök ugyebár kedves hölgyeim, lehetetlennek tartják azt, hogy egy és ugyanazon férfi, ki e percben melodikus, behizelgő hangon az isteni, a tiszta hófehér szerelmet vallja szive tulajdonának, a következő pillanatban vágyakozva nyujtja ki karját egy telt idomu, ringó járasu nő után s izmos kezének ujjai szinte reszketve ragadják meg őrjítő érzeki mámorban, nem ideális, hanem a bűnös szerelem után epedő asszony párdúc termetét.

Pedig az én poétám ilyen ember volt. Nem a jelen, vagy a közelmúlt szülötte ő.

Abban a korban élt, mikor a középkor ezüstsisakos lovagjai, midőn a szerelmes férfi holdvilágos estén kobzát verve dalt zengett szive királynőjének ablaka alatt: egy szerelmes férfiszív kimondhatlan fájdalmairól. Midőn dárdát s pajzsot ragadva ezer veszélylyel szállt

szembe hölgye egy mosolyáért s a vár úrnőjének egy intésére minden megdondolás nélkül vetette magát az oroszlanok és tigrisek ketrecébe csupán azért, hogy eszményképenek keblére tüzött rózsát kihozza a ketrecből s aztán térdelhajtva átnyujthassa a virágot.

S nem illatos velin papírra írott társadalmi frázisokban, hanem imádottjának szentelt kötettségűre írott poémákban vallotta be azt a nagy, azt a magasztos érzést, melyet már az ő korában is szerelemnek hívtak az emberek.

Csendes, holdvilágos nyári éj volt. Fent az égen a csillagok ezrei, mint megannyi szerelmesen enyelgő fénybogárka tündököltek alá s a lég illatterhes, kábitó, szinte vérforraló volt.

S ebben a mesésen csendes éjben, mint az aeol hárfák misztikus távolból szűrődő, lágyan csengő akkordjai, felhangzott a költő dala, a várúrnő ablaka alatt.

A koboz hurjai meg-megremegtek a dalnok reszkető kezének érintésére s az önkénytelen tremoló még poetikusabbá tette azt a bús románcot, melyet a szerelmes ifju énekelt, valami megvetett szegény poétáról, ki midőn szívének sajgó fájdalma megrabolta a dallás képességétől, úrnője ajtóküszöbén halt meg, ott találtak reá. Törrel átszurt szívéből pataként ömlött a vér, az ifju vére azért, a kit szeretett, a ki nem akart az övé lenni.

Ismét csend állott be, amint elhangzottak a bús románc utolsó hangjai is s fent a

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: meleg, száraz, helyenként zivatarok várható.

Közigazgatási bizottság ülése a vármegyénél d. e. 9 órakor.

— (Városi közgyűlés.) Kilenc óra után tíz perccel nyitotta meg a főispán távollétében Majorossy Imre polgármester a mára összehívott rendkívüli közgyűlést, mely — választásról lévén szó — a nagy hőség dacára is igen látogatott volt. A gyűlés egyetlen tárgyát a pécsi honvéd hadapródiskolában két alapítványi helyre a pályázók bemutatása volt, melyre nézve a közgyűlés egyhangulag elfogadta a tanács előterjesztését, melyet Tichy Ferenc helyettes főjegyző olvasott föl. E szerint a beérkezett öt pályázati kérvény mind megfelelően a föltételeknek, mind az öt pályázó fölterjesztetik, még pedig a következő sorrendben:

1-ső helyen: Reberics Imre polg. leányiskolai igazgató Gyula nevű fia.

2-ik helyen: özv. Ollé Istvánnának Béla nevű fia.

3-ik helyen: Ollinger Bélának Béla nevű fia.

4-ik helyen: Till Sandornak József nevű fia.

5-ik helyen: Réder Károlynak Béla nevű fia.

Ezek után a jkönyv hitelesítő bizottság tagjait nevezte ki a polgármester, mire a gyűlést bezárta.

— (Személyi hir.) Salamon József kir. tanfelügyelő egy havi szabadságidőre Pécsről tegnap utazott el.

— (A negyvennégyesek távo-zása.) A pécsi 44-ik gyalogezred ma reggel négy órakor masirozott el Pécsről a Krajcárkaszárnnyából, hová helyettük a nagy hadgyakorlatok után az 52-esek jönnek haza Budapestre. Az ezred tisztikara ez alkalomból szombaton este a »Nemzeti Kaszinó«-ban fényes bucsubankettet rendezett, melyen az ezred zenekara hangversenyezett. Tegnap este kivételesen nyolc órakor fújtak takarodót az ezred legénységének s ma félnégy órakor volt gyülekezés; négy órakor a katonazenekar hangjai mellett vonult ki az ezred két zászlóalja, 722 ember, 31 tőtiszt és 4 törzstiszt, a városból, hogy Kaposvárra menjenek ezredgyakorlatra. Utközben Sásdon és Hörnyéken pihen meg az

vár toronyszobájának kicsiny ablakában megjelent az epedő dalnok minden vágyának eszményképe, a vár úrnője.

A költő, kinek ereiben az Aetna lávája folyt vér helyett, egy szenvedélyes mozdulattal közelgett a vár felvonóhidjához, de e pillanatban egy hófehér, bódító illatu virág hullott a költő lábai elé s a kis toronyablakból sóhajszerűen hallatszott ez a néhány szó:

— Az én lánglelkű dalnokomnak!

Azután nyikorogva csukódott be a kis ablak s a szerelemre ingerlő holdvilágos éj ismét csendes, fenségesen csendes lett, melyet nem zavart meg semmi, csupán a költő lázas csókjainak hangja, melyekkel azt a duzzadó szirmu hófehér virágot elárasztotta.

Hulda, a »Sólyom« vár úrnője még fel sem kelt hófehér, menyeges ágyának duzzadó párnái közül, midőn komornája a szomszéd vár urának küldöncét jelentette be, ki üzenetet hozott onnan átáról. Hulda szétnyitotta a felé nyujtott papirtekercset, melyről az álomtól még bágyadt szemei a következőket olvasták le:

»Ma még átmegek a »Sólyom« várba. Tudod, miről van szó. Készülj a válaszra. Tovább nem várok, nem akarok várni.

Uechtritz lovag

a »fekete« vár ura.

— Mondd meg a szomszéd úr küldöncének — szolt a komornájához — hogy szívesen látom a »fekete« vár urát. Jöhet! . . .

zát, akkor azonban még sikerült a tüzet idejében eloltani.

— **(Égiháboru.)** Hatalmas zivatar vonult végig tegnap délután a város felett. Már délután egy órakeres felhők jártak az égen és távolról döngött az ég. Lassankint azután beborult az egész szemhatár s szakadt az eső gyakori döngés és villámlás között. Ugy háromnegyed négy tájban óriási csattanás hangzott s a villám le is ütött a *Báthory-utcában* levő *Radócsay-féle házba*. A Lémény egy részét letörte a villám, más kárt azonban nem okozott. A házban nem volt otthon senki, mivel a házigazda jelenleg a szőlőben lakik. A szomszédokból tegnap estefelé telefonon értesítették a villámcsapásról, mire bejött a városba s megvizsgálta a lakást, de a leütött kéményen kívül más nyomát a villám vizitelésének nem találta. A nagy égiháboru a villámcsapás után elcsendesedett, de az ég továbbra is borult maradt este hét óráig, a mikor kettős szivárvány jelezte a közeledő derűt. S azután ki is derült s az égiháborus délutánra a legszébb este és éjszaka következett.

— **(Halálozás.)** *Schmalz* Vince, életének 68-ik évében, tegnap este meghalt. Temetése holnap (kedden) délután 4 órakeres a közpórházból a budai külvárosi temetőbe. Lelkiúdvéért az engesztelő misét szerdán 1/8 órakeres tartják az ágoston-téri plébániatemplomban. Az elhunyt régebben pékmester volt; majd később üzletével felhagyván, a város a sétaterék felügyeletét bizta rá. Halála egész váratlanul érte el; tegnap délelőtt még a sétaterén volt s délben rosszul lévén haza ment, honnan beszállította családját a közpórházba. Itt azonban szélhűdés véget vetett életének.

— **(Az önkéntes tűzoltó-egylet ünnepélye.)** A pécsi önkéntes tűzoltó-egylet tegnap tartotta idei nyári ünnepélyét *Abbaziában*. Bár tudva van, hogy az önkéntes tűzoltó-egylet népünnepélyei a nyár legsikerültebb mulatságai közé tartoznak, a tegnapi nyári mulatság nem járt a kívánt sikerrel, mit a kora délutáni órákban támadt záporos zivatar okozott. Dacára ennek, elég szép számú közönség vett részt az ünnepélyen, melyet délután négy órakeres nyitott meg a Zsolnaygyári tűzoltók zenekara. Az ünnepélyen a városi és önkéntes tűzoltókön kívül a Zsolnaygyári tűzoltók is megjelentek *Marsinck* Ferenc parancsnok vezetése alatt. Kint voltak továbbá *Oberhammer* Antal rendőrkapitány, a városi

és önkéntes tűzoltók főparancsnoka, *Zsolnay* Miklós gyáros, *Zsolnay* György kir. főügyész helyettes, *Vaszary* Gyula rendőrfőkapitány és *Reeh* György városi tanácsnok. Dacára az aránylag csekély számú közönségnek, a hangulat eléggé vidám volt, sőt estefelé a Zsolnaygyári tűzoltó-zenekar hangjai mellett a közönség táncra is perdült, mely körülbelül éjfélig tartott. A pécsi önkéntes tűzoltó-egylet szeptember 3-án megismétli az ünnepélyt.

— **(A hajléktalanok menhelyének „forgalma“.)** A hajléktalanok menhelye egyesület tudvalevőleg Budapesten négy menházat tart fenn és pedig a II. kerületben a szegényház-utcában, a VI. kerületben a külső váci-uton, a VII. kerületben a Rottenbiller-utcában s a VIII. kerületben az Alföldi-utcában. Ezen menházakat — mint budapesti levelezőnk írja — az elmúlt július hóban összesen 22229 személy vette igénybe és pedig 20124 férfi, 1957 nő, 158 gyermek. Üresen maradt a férfi osztályban 10318 ágy, a női osztályban pedig 1723 ágy, összesen 12050 darab.

— **(Napfényre került régiségek.)** Most kezdték meg a báttaszéki új templom alapjának ásását, mely alkalommal több régiség került napfényre. Báttaszék mostani helyén volt tudvalevőleg a régi „Cicador“ nevű apátság, melynek régi falaira is reá akadtak. Az apátság falainak közelében sok emberi és állati csontot, cserepeket, sarkantyukat és egyéb leleteket találtak. Legközelebb dr. *Kammerer* Ernő és dr. *Békefi* Remig lemennek Báttaszékre, hogy a régi apátság falait megvizsgálják.

— **(Áthelyezés.)** *Kiss* Róbert hevesi kir. járásbírósi végrehajtó a tamási járásbírósihoz helyeztetett át.

— **(A fürdés áldozatai.)** *Ponekker* József és *Gránicz* István sár-szent-lőrinci illetőségű öcsényi szolgálóknak több társukkal a „Vince“ nevű vízbe mentek fürödni. Ez a veszedelmes víz minden évben megkivánja a maga áldozatát. Csak néhány hete halt bele *Kommandinger* Mór, *Kommandinger* Kálmán decsi jegyző édes atyja, most meg e két élettől duzzadó legény lelte itt halálát. A két áldozat tavasszal lett besorozva s most az égi regimentbe rukkoltak. Elképzelhető a szülők fájdalma, kiknek futár vitte meg a gyászos hirt. Temetésük óriási részvét mellett ment végbe.

Nem untatnám önöket tovább, de a történeti hűség kedvéért meg kell kegyeteknek mondanom, hogy a dolog még sem egészen úgy történt, ahogy gondolják. Csak néhány pillanatnyi türelmet kérek még.

Tény az, hogy *Uechtritz* lovag, egy hét leforgása alatt elküldte pageok által vitt se-lyem párnán aranyba foglalva — *mind a két szemét*.

Ezen a napon, melynek estéjére *Hulda* és *Uechtritz* lovag találkája volt kitűzve, a „Sólyom“ vár urnőjének telt idomu komornája nem tudta mire vélni, hogy gögös urnője miért erőszakolja őt illatos vizű fürdőbe s hogy miért kell neki urnőjének legdrágább ruháját ölteni magára.

De szófogadó leány lévén, hallgatagon követte urnője parancsát s midőn az rövid néhány szóval megmagyarázta tervét s magyarázatát egy csinos, aranyakkal telt himzett zacskóval még érthetőbbé tette, a komorna sem tekintett már oly ostobán maga elé, hanem mosolygott urnője lángelméjén.

Csendes, holdvilágos nyári éj volt. Fent az égen a csillagok ezrei, mint megannyi szerelmesen enyelgő fénybogár tündököltek alá s a lég illatterhes, kábitó, szinte vér forraló vala. S ebben a mesésen csendes éjszakában, mint az aeol hárfák misztikus távolból szűrődő, lágyan csengő akkordjai, felhangzott a költő dala a vár urnő ablaka alatt.

A koboz hurjai meg-megremegtek a

— **(Uj iskolaszolgák.)** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Szöke* József kaposvári lakost a kaposvári állami főgimnáziumhoz, — *P. Bencze* János szegzárdi lakost pedig a szegzárdi állami főgimnáziumhoz rendes iskolaszolgákká kinevezte.

— **(Szerencsétlenség a cséplésnél.)** *Dömse* Istvánné szül. *Csapó* Éva Szakály község határában a cséplésnél foglalatokodott s e közben a gép szoknyáját elkapta és magához ragadta, úgy, hogy a kerék leszakította a bal karját. A szerencsétlen aszszonyt a szegzárdi Ferenc-közpórházba vitték, a hol karját amputálni kellett.

— **(Kinevezés.)** A pécsi királyi ítélőtábla elnöke *Szilágyi* Ernő szegzárdi kir. törvénytudományi díjtalan joggyakornokot, jelenlegi alkalmazásában történt meghagyása mellett, segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

— **(A Pécsi Torna Egyesület)** tegnap délután igen szépen sikerült nyári ünnepélyt rendezett, melynek sikerét azonban nagyban veszélyeztette a délutáni órákban keletkezett erős záporos zivatar. Dacára ennek már a délutáni órákban igen népes volt az ünnepély színhelye, a „Pécsi Jótékony Nőegylet“ helyisége, hol már délután négy órakeres nagyban folyt az ünnepély. Természetes, hogy a népünnepélyek modern jellege sem hiányzott. Volt konfetti, serpentin dobálás, világpósta és hólabdák, tombola, hol a mulató közönség sok tréfás, de sok értékes tárgyat is nyerhetett. Egész délután *Farkas* Sándor hangversenyzett, mi mintegy előkészítője volt annak a kedélyes vidám hangulatnak, mely dacára a kedvezőtlen időnek az egész nyári ünnepélyt jellemezte. Délután öt óra lehetett, midőn az ünnepélyt rendező torna egyesület megkezdte korlát és nyújtó mutatványait, melyeknek kitűnő voltáról a pécsi tornaegyesület már rég óta híres. Igen szép látványt nyújtottak a »egyptomi gulák«, melyeket szintén az egyesület tagjai rendeztek. Majd a »Polgári Daloskör« kezdte meg hangversenyét s *Vész* Albert karmester vezetése alatt néhány igen szép műdalt és magyar népdalt adott elő, melyeket lelkesen megdallalt a nagyszámú hallgató közönség. Eközben javában folyt az előadás, melyet csinos, ez alkalomra készült toalettekben a tornaegyesület hölgy tagjai: *Bandler* Ilona, *Fuchs* Karolin, *Fuchs* Verona, *Hemmerich* Ilka, *Heller* Róza, *Kohn* Róza, *Kohn* Julis, *Luszt* Cili,

dalnok reszkető kezének érintésétől s az önkénytelen tremolo még poétikusabbá tette azt a bus románcot, melyet a szerelmes ifju énekelt, valami megvetett, szegény poétáról, ki midőn szívének sajgó fájdalma megrabolta a dallás képességétől, urnője ajtó küszöbén halt meg, ott találtak reá. Törrel átszurt szívéből pataként ömlött a vér, az ifju vére azért, akit szeretett, ki nem akart az övé lenni.

Ismét csend állott be, amint elhangzottak a bus románc utolsó akkordjai is s fent a vár toronyszobájának kicsiny ablakában megjelent az epedő dalnok minden vágyának eszményképe: a vár urnője.

A költő, kinek ereiben az Aetna lávája folyt vér helyett, egy szenvedélyes mozdulattal közeledett a vár felvonó-hidjához, de e pillanatban halk koppanással egy *kötélhágcsó* esett a költő lábai elé s a kis toronyablakból sóhajszzerűen hallatszott ez a két szó:

— Epedve várlak!

Azután néhány perc mulva a szerelemre ingerlő holdvilágos éj ismét csendes, fenségesen csendes lett, mit nem zavart meg semmi, csupán a költő lázas csókjainak hangja, melyekkel a vár urnőjének hamvas arcát s ingerlően szép vállait árasztotta el.

Bent a vár nagytermében pedig a vak *Uechtritz* lovag, az izgalomtól reszkető karokkal öleli magához a komorna telt idomait s szerelemittasan, szinte önkívületben rebegi:

— Hulda! Én édes mindenem!

Horkai Elemér.

szólt *Hulda* rövid gondolkozás után méltóság-teljesen, mig szemeiben sajátságos daemioni fény csillogott. Nem kívánom, hogy meghalj érettem, de viszont korunk tiltja, hogy áldozat nélkül vessem magam karjaidba.

Ha egyszer már a tied voltam, ha megszenstelenitem özvegyi fogadalmam tisztességét, nem tudnék többé szemeidbe nézni; önmagam előtti szégyenemben magamat kel-lene megölnöm!

— Hallgass ide *Uechtritz* lovag! A mely napon vak leszesz, a mely napon cserébe szerelmemért, két szemedet küldöd el nekem, megszűnik veled szemben ellentállásom, — a tied leszek, Most menj!

Uechtritz lovag mély hódolattal térdre ereszkedve emelte ajkaihoz *Hulda* lovaglő ruhájának szegélyét, aztán a győzelem öntudatában boldogan hagyta el a termet. A »Sólyom« vár urnője pedig gúnyos mosolylyal ajkain tekint a távozó lovag után s bizonyára olyat gondolt, hogy »szegény bolond«.

Nemde kedves hölgyeim, önök most azon gondolkoznak, hogy voltaképen miért is mondtam el önöknek ezt a hosszú históriát, melynek most már akár önök is megcsinálnák a végét. Hiszen mi is jöhetne még? Kegyetek, kik ma is bizonyos rajongással gondolnak a poétikus lovag korra, nem is kételkednek abban, hogy *Uechtritz* lovag kiszuratta mind a két szemét s a szép *Hulda* annyit önfeláldozás láttára szerelmével jutalmazta a lovagot.

Steiner Róza, Schwarz Róza, Schwarz Antonia, Weiss Juliska teljesítettek. Estefelé aztán kezdetét vette a tánc, Farkas Sándor tüzes, talp alá való nótái mellett s folyt kiváló kiviradtig a legvidámabb kedvben. Az első négyest 70 pár táncolta s így derék tornászaink meglehetnek elégedve, úgy az erkölcsi, mint az anyagi sikerre, mely a Nagy Sándor egyesületi elnök vezetése alatt fáradhatatlanul működött ügybuzgó rendezőségnek az érdeme.

— **(A mohácsi ipartestület ünnepe.)** A mohácsi általános ipartestület tegnap tartotta tízéves fennállásának alkalmából zászlószentelési ünnepélyét. Ez alkalmából az iparossegédek és tanoncok munkáiból a belvárosi iskolában kiállítást rendezett, melynek védnökei: Jagits József orsz. képviselő, Szinkovich Károly főszolgabíró, Keserics Ferenc esperes, Német Lipót ügyvéd és Stajevits János földbirtokos voltak. A kiállítást folyó hó 5-dikén (szombaton) délután 5 órakor nyitották meg a védnökök fényes közönség jelenlétében s holnapután fogják bezárni. A kiállításon 100 segéd és 112 tanonc állított ki munkákat. Tegnap volt meg a zászlószentelési ünnep, mely után kétszáz terítékű bankett következett. Az ünnepélyen a pécsi kereskés iparkamarát Záray Károly dr., kamarai titkár képviselte. Tegnap reggel mozsárlövések hirdették a nap jelentőségét, a melyen ugyanis Keserics Ferenc esp. plébános helyett püspöki engedély folytán Horváth Mihály káplán előzetesen segédlettel celebrált nagymise után felszentelte a zászlót. A szentély közepén ült a százlóanya, Jahoda Edéné, két oldalt a koszorus leányok és vőfélyek állottak. Ott voltak még a notabilitások közül: Jagits József, Margittai Péter, Szinkovics Károly, dr. Buzás László, dr. Koncz Adolf, Kappeter Ferenc stb. és számos hölgy az intelligencia sorából. A zászlószentelés a templom előtt fölállított pódiumon történt, a melyet eszmékben gazdag beszéddel nyitott meg Horváth Mihály káplán, a mire a zászlót szentelte fel. Ezután mintegy 52 szeget vertek a zászlóba. A szegbeverés az iparosok olvasóköriében folytatódott. Beverték mintegy 500 szeget. Délután népnepély volt, a melyen kontetti, szerpentin dobálás, tánc stb. mulattatta a közönséget.

— **(Tűz mindenfelé.)** Ugyanakkor, midőn Duna-Szekcső határának a Duna jobb partján levő részén 90 kiscigánynak egész évi termése égett el, este 8 órakor ugyanazon községnek a Margitta-szigeten elterülő határában is tűz volt. Pusiberk Árián szalmatetőszállása (lakóháza) gyuladt ki ismeretlen okból és el is hamvadt. A kár 400 frt, a miből 350 frt volt biztosítva. — A Margitta-szigetnek ugyancsak d.-szekcsői határában Janovich-Bésán József nagybirtokos pusztáján nagy halmaz széna és búkköny égett el 2500 frt értékben. — Liptón pedig egyik éjjel ismeretlen tettes fölgújtotta a Müller Salamon tulajdonát képező s a község közepén magánosan álló pajtában összehalmozott szénát, mely az épülettel s az ebben volt gazdasági eszközökkel együtt leégett. Az összes kár 2840 frt, de ebből 2680 frt biztosítva volt. — Demhardt Henrik, németországi földmives gazdának ez évi összes gabonatermése cséplés közben leégett. A tüzet vigyázatlanság folytán a gépből elszabadult tüzes szikra okozta. A kár 1000 frt.

— **(A hű szolgálatok kitüntése.)** Azon gazdasági cselédek, a kik negyven évig megszakítás nélkül kifogástalanul egy birtokon szolgáltak, megkapják azt a díszérmet, melyet a király a hű szolgálatok kitüntetésére ötven évi uralkodói jubileuma alkalmával alapított. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, miután eddig a hatóságok és birtokosok különféle módon jártak el, most értesítette a törvényhatóságokat és a gazdasági egyesületeket arról, hogy az igény megállapításának mi az útja-módja. Mivel a hű cselédek érdekében kívánatosnak tartjuk, hogy a birtokosok utána járjanak annak, hogy az arra méltók a kitüntetést megkapják, közöljük, hogy a miniszter

kívánsága szerint: a birtokosnak két tanu előtt aláírt bizonyítványt kell kiadni arról, hogy a kitüntetésre ajánlott egyén tényleg negyven évig, megszakítás nélkül, kifogástalanul szolgált birtokán, a járási főszolgabíróknak pedig a bizonyítványt hitelesíteni kell azzal, hogy az ajánlott egyén magyar állampolgár. Ezt az okmányt aztán vagy az alispán, vagy a gazdasági egyesület útján kell fölterjeszteni a miniszterhez.

— **(Bizottsági ülés.)** A város gazdasági bizottsága f. hó 9-én (szerdán) délután 3 órakor ülést tart. Az ülésen a folyó ügyeket intézik el.

— **(Szalmakalapos lovak.)** A párisiak megsajnálták a lovakat, hogy ebben a nagy hőségben hajadonfóval kelljen nekik járni a boulevardokat és egy humánus kocsis indítványára széleskarimájú szalmakalapot tesznek a fejükre. A kalapok nem valami elegánsak ugyan, de a párisi lovak szerencsére nem olyan hiuk, mint a párisi asszonyok.

— **(Kaposvári zene Pécssett.)** Tegnap este óta a nagyhirű Barcza József (Simplicius) zenekarával városunkban időzik és a gyönyörű »Pannonia«-kertben tartja zeneestélyeit. Bátran az ország egyik legnagyobb, legszervezettebb cigányzenekarának kell elismernünk. Tizenöt emberből áll, két bőgő, két cimbalom, hat primás stb., ki mindegyik művész a maga hangszerén, kvalifikálják őket a legelső magyar cigányzenekarrá. Bámulatos összjáték és praecizitás teszi fölséggé játékukat, a minek bámulatos hatását láthattuk tegnap a »Pannonia«-kertben, melynek utolsó zűgát is megtöltötte a csaknem ezer főre menő közönség. — Ma, hétfőn este nagy elitezeneestélyt rendeznek Simpliciusék a »Pannonia« tágas és díszes kertjében.

— **(A csendőrség köréből.)** Weninger József őrnagy, a székesfehérvári VI. számú csendőrkerület parancsnokhelyettese, betegség okából felmentetvén, létszámon fölüli vezetése elrendeltetett. — Tolcsvai Nagy Gábor, százados, a III-ik kerület szárnyparancsnoka, a VI. csendőrkerülethez Székesfehérvárra áthelyeztetett, a másodtörzstiszti teendőik végzésének megbízásával. — Rosenauer Péter, VII-ik csendőrkerületbeli számvivő őrmester okiratilag megdicsértetett pontos és hű szolgálatai elismerésül.

— **(A „Pécsi Katholikus Legényegylet“)** folyó hó 13-án (vasárnap) nemzetközi világposta-, confetti-, szavalat- és táncal egybekötött kerti ünnepélyt rendez. Belépti-díj: tagoknak személyenként 20 kr., nem tagoknak 30 kr. Kezdeté d. u. 4 órakor. A zenét Korodi Károly közkedvelt zenekara fogja szolgáltatni. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély az egyleti díszteremben fog megtartatni.

— **(Lakatosok sztrájkja.)** Kaposváron az összes lakatossegédek a napokban sztrájkba léptek. Követelésük 10 százalék béremelés és a munkaidő leszállítása 10 órára. A mozgalom vezetőit a rendőrség megidézte, de nem sikerült őket a munka felvételére bírni.

— **(Fényképező készülék a gyomorban.)** Az orvosi tudomány az utóbbi években igen nagy tökélyre fejlődött a gyomor megvizsgálásában. Nagy haladást jelentett már az 1881-ben feltalált gasztroszkopja is, mely lehetővé tette, hogy a gyomor nyílását az orvos egy levezetett merev fémcsővön át meglássa, azután a gyomor belülről való átvilágítása következett kis villamos izzólámpa segítségével és most dr. Schaaf newyorki orvos oly készüléket szerkesztett, mely lehetővé teszi, hogy bármely élő ember gyomrát lefotografálják. E célra egy kis ezüst hengerbe vízhatlanul bezárt fotografáló készüléket vezetnek be gummicsővel a gyomorba, a mi csaknem minden fájdalom nélkül megy végbe. A henger egyik végében van a lencse, a másikban egy száraz fényképező lemez. A készüléket parányi villamos lámpa egészíti ki, melyhez az áramot

a gummicsővön át vezetik. Mielőtt valamely beteg gyomrát lefényképezik, 4—6 óra hosszáig böjtölnie kell, azután a gyomorból az ételmaradékot kimossák, úgy, hogy a fényképező lencse gyújtójában a gyomor nyitójának bőrén kívül semmi se álljon. A fényképlemez kerek és átmérője csak 1 és háromnyolcad hüvelyk, de a fényképet vetítés útján három lábíg lehet nagyobbítani.

— **(II. Lajos király halála.)** A Csele-patak melletti restaurált emlékoszlopnak II. Lajos magyar király halálát ábrázoló és Kiss György szobrász által vésett domborművének bronzba öntése már megtörtént s az illető gyár e hó 1-én adta a művet hajóra — Mohácsra leendő szállítás végett. Az ezen művészi kivitelű dombormű által kiegészített emlékoszlopot az emlékműbizottság aug. 29-én, a mohácsi vesz s a szerencsétlen II. Lajos király vízbefulásának évfordulója napján adja át Mohács város gondozásába.

— **(A somberekai körjegyző fegyelmi ügye.)** Gerjovics József, somberekai körjegyző négy rendbeli fegyelmi ügyében, a melyek során állásától is felfüggesztetett, — a vármegye alispánja meghozta elsőfoku határozatát. E szerint az alispán a nevezett körjegyzőt a terhére rótt fegyelmi ügyekben vétkesnek mondván ki, 50 forint rendbirsággal fenytette meg és a költségek viselésére kötelezte.

— **(Lemészárolt öreg asszonyok.)** Reichersberg elzászi városkában a minap borzalmas kettős rablógyilkosság történt. Aronould Franciska 70 éves és Mangin Anette 75 éves jómódu asszonyokat, a kik együtt laktak, egy reggel holtan találták ágyaikban. Mindkét holttest irtózatosan össze volt kaszabolva: a szerencsétleneket valóságilag lemészárolták. A szobában minden fel volt dülva és kirabolva. A rablógyilkosoknak nyomuk sincs.

— **(Ellopott posztiszli.)** Brüsszelben a napokban az ottani pályaudvaron elloptak egy Herbesthalba címzett postaszakot, a melyben pénz és Németországba szóló ajánlott levelek voltak. A lopást abban a pillanatban követték el, a mikor a zsákot a vonatra kellett volna vinni. Az üres zsákot megtalálták az ottani fűvészkertben. A rendőrség bizonyosságot szerzett arról, hogy a lopást nemzetközi tolvajbanda követte el, a mely egy idő óta az osztende-brüsszeli vonalon garázdálkodik. Az utóbbi időben ezen az útvonalon több nagyobb lopást követtek el.

— **(Faoltó szérum.)** A szőlőmivelés kémiai korszakában, mikor a gyökeret szénkénnel kell védelmezni a filloxera ellen, nem csoda, ha fel-felmerülnek olyan gondolatok a szőlősgazdák körében, hogy kísérletet tesznek a szőlővesszőnek fába való beoltásával. A botanikus tanárok erre természetesen előre kimondják, hogy nem lesz az egész dologból semmi, mégis a szőlősgazdákat érdeklik az ilyen kísérletek, mert hátha lesz valami belőle. Ezért nem lesz érdektelen annak a kísérlet-sorozatnak az elmondása sem, a melyet déli Oroszországban végeznek újabban a fának és szőlőnek szerummal való kezelésével. Ha a vadkörtefába nemes körtefát oltunk be, akkor a vadalanyn nemes gyümölcsöt hoz. Ennek a különös tüneménynek az az oka, hogy a nemes és vad fa összeforr s így a két fa jó tulajdonságai egyesülnek az oltványban. Tudniillik a vad fa gyökérzete ellentáll a férgék támadásának épen úgy, mint bármelyik erdei fa s amellettt kitűnő gyümölcsöt hoz a beoltott nemes faj. Kriew orosz gazdász ezt az oltó rendszert úgy akarja megváltóztatni, hogy a fába praeparált nedveket vezet be és onnét kezdve, a honnét a bevezetés fölfelé történik, a fát megneemesíti. Ezirányban végzett kísérletei meglepő eredményeket mutatnak föl s az oltószerrummal kezelt fák kitűnő zamatu és nagymennyiségű gyümölcsöt termelnek és a közönséges uton mivelt fákat felülmúlják.

— **(Orvvadászat.)** A rendőrséghez szombaton délután feljelentés érkezett Engel Antal, bányatelepi lakos ellen, hogy az a városi erdőben egy őzet lőtte s azt lakására vitte. Tegnap délelőtt egy erdőőr kíséretében a bányatelepi rendőrség házkutatást tartott tehát a nevezetnél s ott találtak is egy őzbőrt, agancsokat s kevés maradék húst. Engel beismerte, hogy az őzet ő lőtte, azonban azt állította, hogy nem városi területen, hanem egy ismerőse vadászterületén, annak engedelméből lőtte s a városi erdőn csak átment vele, mikor haza vitte. Hogy ez állítása mennyiben igaz, most annak kiderítése végett folytatják ellene a vizsgálatot.

— **(Felebbezések a házbérkrajcáradó kivételére ellen.)** Egyre többre érkeznek be a felebbezések a házbérkrajcáradó kivételére ellen. Az összes állami hivatalok személyzete sietett megfelebbezni a kivett adót s a városházán előre készített blankettákon, gépmunkával végzik a beérkezett felebbezések elintézését. A felebbezések felett, melyek száma már több százra rug, a városi közigazgatási bizottság folyó hó 10-én (csütörtökön) délelőtt 10 órakor tartandó rendes havi ülésén fog határozni.

— **(Az új városháza építése.)** Folyó hó 17-én (csütörtökön) délután 3 órakor érkezik az új városháza építési programjának ügyében a városháza közgyűlési nagytermében. Az új városháza építési programjának tárgyalása a múlt hó végén tartott építési bizottsági ülésre is ki volt már tűzve, de akkor az ülést egészen elfoglalta a belvárosi templom restaurálásának kérdése s így a városháza építésének kérdését egy új ülésre kellett halasztani. Ez új ülésre ma hívta meg a polgármester az építési bizottság tagjait.

— **(Egy lelkész tragédiája.)** Izgalmas jelenet történt Győrött az ottani főpostán. Müller Róbert kalaznói tolnamegyei evangélikus lelkész látogatóban volt egy postatisznél. Egy újságot nézegetett ottan s egyszerre rémült kiáltásban tört ki:

— Meghalt a feleségem s a gyermekem!

A postatiszt ijedten nézett az újságba s ime jelentéktelen közgazdasági hír volt az, mire a lelkész mutatott. Ez tovább is félrebeszélte, úgy kísérték aztán hazafelé. Az utcán egyszerre futásnak eredt a Rába folyó felé s be akart ugrani a vízbe. Nagynehezen fogták le s vitték a kórházba. A szerencsétlen lelkész megtebolyodott.

— **(Az ószeresek gyűlése.)** Zajos lefolyású ülést tartottak tegnap d. u. a Kazincy-utca 53. sz. alatti vendéglőhelyiségben Budapesten az ószeresek. Nagy az elkeseredés ugyanis az ószeresek közt a miatt, hogy a belügyminiszter egy rendelete értelmében ószeres engedélyhez csak az juthat, a ki 33 éves elmúlt, 3 év óta Magyarországon, egy év óta pedig a fővárosban lakik, — az ószeres ipartestület mégis szabály ellenére engedélyt ad a beözönlő külföldieknek is, különösen a lengyeleknek. Ezen eljárás ellen tartottak tiltakozó gyűlést tegnap az ószeresek. A gyűlésen egyszerre tizen is akartak beszélni, a mi nem kis mértékben járult hozzá a gyűlésen mindvégig uralkodott zajhoz. A németek meg a magyar szónokokat nem voltak hajlandók szíves türelmükkel és figyelmükkel megajándékozni. Ez is lendített valamiképp a zajon. Berkovics József gyűlési elnöknek ugyancsak nagy társaságába került a rend fentartása. Steiner Zsigmond, Stalber Mór, Schwars Samu beszéltek az ószeresek tarthatatlan helyzetéről. Glós Mór az ószeres ipartestületet támadta, mert az igazolmányok kiadásáért a megszábot 12 frton felül még 4 frtot is szed. Eközben az elnök rendelkezésére Weisz Samu ószerest a gyűlés helyiségéből kivezettek, mert ő meg a német szónokok beszédeit zavarta folyton közbekiáltásaival. Ezután Weiner Miksa panaszkodott, hogy a magyar ószeresek nem tudnak már megélni sem a külföldi, kivált a lengyel ószeresek élőködése miatt. Az ipartestület, —

mondta — ha jól megfizetik, 28 éves fiatalembernek is ad engedélyt, míg 50 évest is akárhányszor visszautasít, a ki pedig rá volna szorulva.

Még néhány ószeres-szónok panaszkodott el ezen és efféle sérelmeiket. Ezután az elnök indítványára 21 tagú küldöttséget választottak, mely küldöttség Seéll Kálmán és Hegedűs Sándor minisztereknek fog tisztelegni s arra fogják őket kérni, intézkedjenek, hogy az ószeres ipartestület a szabályokat betartsa. A belügyminisztertől még azt is kérni fogják, hogy szüntesse be az ószereseknek napirenden levő rendőri üldözését. A gyűlés végül köszönetet mondott Pekáry József főkapitányhelyettesnek a gyűlés engedélyezéseért s aztán hangos vitalkozás közt szétoszlottak az ószeresek.

— **(Szerencsétlenül járt kocsi.)** Lapunk zártakor nagy szerencsétlenségről értesültünk. A szigeti-országutról jelentették a rendőrségnek, hogy ott egy kocsi feldőlt s a kocsi eszméletlenül maradt a szerencsétlenség színhelyén. A véres baleset úgy történt, hogy a Steiner-féle fakereskedés kocsisa a mint egyik utcából a szigeti-országutra tért, egy biciklistától a lovak megbokrosodtak s a fával telt kocsit felfordították. A kocsi a kocsiról leesvén, a farakás rázuhant s oly súlyosan megsértette, hogy eszméletét veszítette. A rendőrség beszállította a szerencsétlenül járt kocsist, kit Joó Pálnak hívnak, a városi kórházba. Most ott fekszik eszméletlenül, mert súlyos agyrázkódást szenvedett. A balesetet Pollák Gyula biciklista okozta, ki ellen megindította a rendőrség az eljárást.

— **(Éneklő marionettek.)** Egy orosz herceg, akinek nagyon sok a pénze és valószínűleg nem tudja, mit csináljon vele, százezer forintért egy bábszínházat csináltatott magának fonografhangu énekesekkel és zenekarral, hogy Verdi zenéjét, melyet annyira imád, az operatársaságok szeszélyétől függetlenül bármikor hallgathassa. Ha megnyomnak egy gombot, előlép egy viaszprimadonna és Sembrich Marcella hangján, mely kissé rekedten jön ki a fonografból, elénekli a belépődalt, hogy csakhamar egy kitömött Jean de Reszke szakítsa félbe, aki fonograf hangján percekig tartó recitativvel gyönyörködött. Ez a fonograf legújabb diadala, de akik hallgatták már a fonograf vékonyan cincogó zenéjét, elképzelhetik, hogy az orosz herceg se minden este fog beállani közönségnek az ő marionett-operájába.

— **(A kiegyezés utiköltsége.)** Egy bécsi újság kiszámította, hogy az osztrák minisztereknek utiköltségül a kiegyezési tárgyalásokhoz 3769 frt 40 krt fizettek ki. Ez az aránylag kevés költség a következő utakra oszlik fel: Az osztrák miniszter leutazott Budapestre tizennégyszer. A pénzügyminiszter 17-szer. A kereskedelmi miniszter 11-szer. A földmívelésügyi miniszter 8-szor. Ezzel szemben a magyar miniszterek közül: A miniszterelnök 13-szor. A pénzügyminiszter tizszer. A kereskedelmi miniszter 7-szer. A földmívelésügyi miniszter 6-szor utazott fel Bécsbe, kizárólag a kiegyezési tárgyalásokhoz. Végre megjegyzi a osztrák statisztikus, hogy gróf Goluchovszki külügyminiszter is ötször utazott Budapestre a kiegyezés ügyében.

— **(A katonaszenekar alkonya.)** Szomorú ujtásról beszélnek katonai körökben. A mint a hadügyminiszteriumban tervezik, a zenekarok szervezésében lényeges változás fog beállni. Ezek ugyan kisebb számban a szóban forgó terv szerint pusztán csak katonai célokat fognak szolgálni ezután, diszkivo-

nulásoknál, katonai ünnepélyeknél s más hasonló esetekben szerepelvén csupán. Mondanunk sem kell talán, hogy közönségünk, különösen pedig a bálózók tekintélyes serege épen nem a legnagyobb örömmel fogadja ezt a valószínűleg legrövidebb idő alatt megvalósuló hirt.

— **(A boritaladó és a termelők.)** Jön a szőlő-saison, jön az ujjbor kora, rubrikázzák már a borital-adó könyveit. Rajta a szeme e boldog haza finánc hivatalainak a szépen ígérő termésen. Nem azért, hogy megbirja-e az adót, mert azt akármiképpen meg kell birnia, hanem, hogy mennyi lesz a peronoszporás »adótárgy?« Azonban a termelők iránt mégis nagylelkű a város, a termés azon része után, a mit a termelők a saját fogyasztási célukra tesznek félre, tudvalevőleg kedvezményt ad. Ilyenkor a termés előtt szokták ezt kihirdetni. A tanács intézkedett efelől, hogy kihirdetve legyen: a ki termelő s a boritaladó kedvezményre igényt tart, az jelentkezék a javadalmi hivatalnál e hó 15-étől kezdve.

— **(A rossz lelkiismeret.)** XV. Lajos korában Andréé páter volt a francia főváros legrettegettebb egyházi szónoka, már ami a nőket illeti. Ez a jeles pap azt tűzte ki főadatává, hogy Éva leányait gyöngéikre és bűneikre szakadatlanul a legkiméletlenebb módon emlékeztesse. Az asszonyok ezért persze nagyon haragudtak rá, de valahányszor újabb prédikációt tartott, a templomot zsufozásig megtöltötték. Akkor se maradt üres hely az Isten házában, a mikor Andréé páter kihirdette, hogy a legközelebbi vasárnapon a női kacérságról fog prédikálni. A templomban asszonyok és leányok az összes helyeket elfoglalták. Az abbé egy pár bevezető mondat után rátért a tulajdonképeni témájára és miután hallgatónőinek kemény szavakkal vágta a szeme közé, hogy a kacérság milyen gyalázatos dolog, egyszerre csak így szólt: »De hogy lássátok, hogy szemrehányásaim mennyire jogosultak és hogy a kacérság már a templomban is szemtelenkedik, meg fogok nektek nevezni egy nőt, aki most itt van és elrettentő például szolgálhat nektek — de nem, mégsem mondom meg a nevét, mert ezt tiltja a keresztény könyörület, hanem feléje fogom dobni ezt a gyűrűt, hogy ráismerhesetek, anélkül, hogy a nevét kiejtettem volna.« A pap e szavakkal lehuzott ujjáról egy gyűrűt, fölemelte a kezét, de abban a pillanatban, a mikor a gyűrűt látszólag bedobta a gyülekezetbe, csaknem valamennyi hallgatónője lehajolt, hogy a gyűrű el ne találja. »Nos, mi ez«, szólott erre az abbé, »azt hittem, hogy csak egy van köztetek, aki szemrehányásaim által magát találva érezhetné és ime azt kell látnom, hogy a többi se jobb a deákné vásznánál.«

Törvénykezés.

§ Várkonyi István fogsága. Fővárosi levelezőnk írja: Várkonyi István, a paraszt szocialista vezér a rászabott büntetésből már félelvét töltött ki a kőbányai gyűjtő-fogházban. Épp úgy bannak vele, mint a többi rabokkal. Rabruhában jár s csak most, hogy büntetésének kétharmadát kitöltötte, kapott engedélyt arra, hogy saját költségén élelmeztesse magát. A jó módhoz szokott Várkonyin nem igen látszanak meg a fogházi élet nyomai. Szabó József fogházfelügyelő a napokban azt is tudomására adta Várkonyinak, hogy amennyiben kérelmezi, megengedik neki azt is, hogy a rabruha helyett saját ruhájában járjon. Várkonyi azonban erre dacosan csak annyit felelt: Semmit se kérelmezek. — Huzamosabb ideig voltak Várkonyinak fogolytársai Poor Árpád,

a „Cipész” szerkesztője és Lipp Károly, a „Typographia” szerkesztője, a kik óvadék nélküli politizálás miatt kerültek a gyűjtő-fogházba. Ezek előtt többször úgy nyilatkozott Várkonyi, hogy nagyon sokat szenved, mióta fogoly. Ugy látszik különben, hogy a szocialista vezér lelkileg egészen meg van törve. — Büntetése különben október elején telik le.

Tanügy.

(A kozári iskola államosítása. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter már a közelmúltban leiratot intézett az illetékes iskolaszékhez a nagy-kozári községi iskola államosítása tárgyában. E tárgyban az iskolaszék Aidinger János országgyűlési képviselő, iskolaszéki elnök elnöklete alatt ülést tartott, melyen örömmel fogadták a miniszter leiratát s elhatározták, hogy amennyire lehet, törekedni fognak a nagy-kozári községi iskola államosításának elérésére és eme határozatokról, valamint az iskolaszéki ülés részletes lefolyásáról terjedelmes véleményező jelentést tesznek a vallás- és közoktatásügyi miniszternek.

(Államsegély. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a villányi gazdasági ismétlő iskolának kétszáz forint államsegélyt engedélyezett.

(A tanítói fizetések kiegészítése. A közelmúltban a vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratot intézett a tanfelügyelőségek, iskolaszékek és iskola-igazgatóságokhoz, melyben közli, hogy úgy a községi, mint az állami segélyezett iskolákban működő tanítók fizetési minimumát évi négyszáz forintban állapítja meg s ehhez képest — egy a napokban érkezett leirat szerint — a baranyavármegyei kir. tanfelügyelőség területén: a *vejtői* ev. ref. iskolánál 123 frttal, a *kis-tótfalui* ev. ref. iskolánál 116 frttal, a *kovácshidai* iskolánál 186 frttal, a *pusztafalui* iskolánál 122 forinttal, a *dráva-szabolcsi* ev. ref. iskolánál 51 frttal, a *cuni* ev. ref. iskolánál 55 frttal, a *cserdi* községi iskolánál 100 frttal, a *katádi* ev. ref. iskolánál 140 frttal, a *csehi* ev. ref. iskolánál 150 frttal, a *mágocsi* izr. hitközségi iskolánál 100 frttal és a *tékesi* róm. kath. községi iskolánál 150 forinttal egészítette ki a tanítói fizetéseket.

TÁVIRATOK.

Dreyfus a haditörvényszék előtt.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata. —

Pécs, 1899. augusztus 7.

A rennesi haditörvényszék ma kezdte meg Dreyfus pörének végtárgyalását.

Rennesben reggel 7 órakor a város teljesen nyugodt volt, csak a Lyceum környékén látszott egy kis élénkség. A közelben levő utcákat lovas csendőrség zárta el, a mely mögött néhány száz főnyi kíváncsi közönség tolongott, az arra menő nevezetesebb emberek nevét hangoztatva. Más kiáltást nem lehetett hallani.

Az újságíróknak csak félhét órakor engedték meg, hogy a Lyceum épülete előtt felállított kordonon át az intézet dísztermébe menjenek, a hol a tárgyalás tartatik. Mindössze vagy háromszáz francia és külföldi újságíró van ott.

A tárgyaló terem igen nagy és világos. A tanuk a terem közepén helyezkednek el; a háttérben a közönség tolong. A törvényszék tagjai valóságos szinpadon ül-

nek. Az emelvénytől estrade vezet le a földszintig; az estrade közepén van a tanuk korlátja.

Carrière kormánybiztos és *Coupois* közvádó a törvényszéktől jobbra ülnek.

A vádlott helye a baloldalon van a védők helye alatt.

Mikor a terem megnyitották, a közönség leirhatatlan lármával tódult be a terembe.

A terem háttérben egy század gyalogság állt a rend fentartása végett. A terem bejáratait csendőrök őrizték.

Demange és *Laborie* védőket, a kik titkáraik kíséretében jelentek meg, ugy szintén *Piquart* ezredest, mikor a terembe léptek, üdvözölte a közönség.

Casimir Perier egy szolgálat tevő tiszt kísérete a terembe. A francia köztársaság volt elnöke *Billot* és *Chanoin* között foglalt helyet. A két tábornok egyenruhában ült a volt elnök mellett.

Mögöttük ültek *Mercier* és *Zurlinden* tábornokok és *Coupois* közvádó.

Egy teremőr ekkor bejelentette a törvényszék tagjainak megérkezését.

A katonák tisztelegtek és *Jouast* ezredes, a haditörvényszék elnöke, a bíróság többi tagjaival: *Brogniare* alezredessel, *D'Ebreon*, *Profiel* és *Merle* őrnagyokkal, *Parfait* és *Beauvais* századosokkal belépett.

Hangos szóval megnyitotta az ülést és elrendelte a vádlott bevezetését.

Minden szem az ajtóra irányult, melyen *Dreyfus* századosi egyenruhában belépett. Katonásan köszönt, azután leült. Egy csendőrszázados a háta mögé állt.

Az elnök először általános kérdéseket intézett a vádlotthoz.

Elnök: Neve?

Vádlott: Dreyfus Alfréd.

E.: Születéshelye?

V.: Mühlhausen Elzászban, ezredes ur.

E.: Rangja?

V.: Százados.

E.: Kora?

V.: Harminckilenc éves.

E.: Melyik ezrednél szolgált utoljára?

V.: A 14-ik tüzérezrednél; ezen kívül a vezérkar első osztályába voltam mint aspiráns beosztva.

E.: Milyen címen szolgált?

V.: Mint önkéntes.

E.: Most ügyeljen a tárgyalás folytatására.

Dreyfus nem igen változott meg 1894 óta. Arca a régi makacsságot és törhetetlen önuralmat árulja el. Termete magas, de járása nem oly ruganyos, mint volt; haja megritkult és megöszült, arca megbarnult, szemén csipetű. Kard nincs az oldalán, de rangjának megfelelően katonatiszt kíséri.

Ezután az elnök átadta a szót a közvádónak, a ki felolvasta a semmitűszéknek azt az ítéletét, a mely a hadbíróság 1894 diki ítéletét megsemmisítette és Dreyfus ügyét a rennesi haditörvényszék elé utasította.

Ezután a tanuk neveit olvasták föl. A tábornok tanuk mind egyenruhában van-

nak, *Piquart* polgári ruhában jelent meg. *Walsin-Esterházy*, *Patty du Clam* és *Pays Margit* nem jelentek meg.

Az elnök ezután azoknak a tanuknak névsorát olvastatta fel, kiket diszkrécionális hatalmánál fogva hallgattat ki. Ezek a következők: *Arthoin* százados, *Guerin* alezredes, *Dimitry* őrnagy, *Peyrolles* ellenőr, *Deufreville* őrnagy; továbbá *Dubreuil*, *Germain*, *Villon*, *Mertinec*, *Müller* és *Kuldmann*.

A kormánybiztos ezután kijelenti, hogy tekintettel arra a hivatalos megbizásra, melyet *Chamrin* és *Paleologue* abból a célból kaptak, hogy titkos dosszierről felvilágosításokat adjanak, lemond tanuként való megidőzésükről.

Carrière kijelenti, hogy tekintettel a tárgyalás hosszú tartamára, a tanuk eltávolozhatnak, azzal a kikötéssel azonban, hogy azon napon, melyen rájuk kerül a sor, az ülésteremben legyenek. Hozzáfűzi még, hogy a titkos dossier megvizsgálása valószínűleg négy rapig fog tartani.

Az elnök ekkor felfüggesztette az ülést.

Miután az ülést újból megnyitották, azt mondja *Carrière*, hogy ha *Esterházy* meg nem jelenésének fontosságot tulajdonítanak is, ez nem akadályozza a tárgyalások folytatását.

— Teljesen mindegy nekünk, ugymond *Carrière*, jön-e *Esterházy* vagy sem?

A törvényszék újból visszavonult abból a célból, hogy egyéb meg nem jelent tanuk mentegetőzését megvizsgálja.

Mikor a törvényszék ismét megjelent, az elnök kihirdette azt a határozatot, hogy a törvényszék nem talál okot arra, hogy a tárgyalást néhány tanu távolléte miatt elnapolja.

A törvényszék azt is elhatározta, hogy *Chanoin* és *Paleologue*t nem hallgatja ki tanuk gyanánt.

— **Teleszky István halála.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Teleszky* István volt államtitkár holttestét Koritnicáról Budapestre hozták. A ravatalt a kerepesi uti temető halottas házában állította fel az *Entreprise*, a honnan ma délután öt órakor temették el.

— **Hamis állampapírok.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Alig egy év alatt már harmadizben tudódik ki, hogy a magyar királyi állampénztárt nagy összegek erejéig megdézsmálták.

Aug. 3-án a pénzügyminiszterium jelentést tett a főkapitányságnál, hogy nagymérvű állampapír-hamisításnak jött nyomára. A rendőrség a nyomozás következtében kétségtelen bizonyítékok birtokába jutott, a melyekből megállapította, hogy a hamisításokat *Gagitscher* István volt számtiszt követte el. *Gagitscher* sohasem volt pontos, hivatalát mindig kerülte, és mintegy év előtt végleg elhagyta, és dacára, hogy a hivatalos lapban 3-szor felszólított állását elfoglalni, azt még sem tette. *Gagitscher*, aki szekerész-hadnagy, jelenleg Bécsben tartózkodik és a budapesti rendőrség táviratilag kérte a bécsi rendőrfőnöktől letartóztatását.

— **Öngyilkosság.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Tegnap délelőtt nagyiványi *Fekete Zoltán* 20 éves joghallgató egy városligeti lövöldében mellbe lőtte magát. A mentők a Rókusba szállították. Tettének okát titkolja.

— **Nagy vasuti katasztrófa.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Tegnapelőtt este fél 10 órakor — mint Párisból írják — a vasuti jelző elromlása következtében Invisy Orge állomás előtt az egyik expresszvonat az öt perccel előbb indított expresszvonatba befutott. Az összeütközés következtében 5 kocsi teljesen szétzúzódott. 17 ember halálát lelte, 49 megsebesült. A segítő vonat rögtön a szerencsétlenség színhelyére ment. A közlekedésügyi miniszter 1 órakor éjjel szintén ide érkezett, és 4 órai beható vizsgálat után reggel 5 órakor Párisba vissza utazott.

A legutolsó párisi jelentések szerint a 19/b. számú expressz 9.35, a második 29. számú expressz 9.40 perckor indították és az összeütközés 10.5 perckor este történt. Loubet elnök éjjel egyik segédtisztját a kórházakba küldötte a sebesülteket meglátogatni.

— **Bányarobbanás.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Brüsszelben a Ciney kavicsbányában robbanás történt, 5 ember súlyosan megsebesült, 6 ember meghalt.

— **Cukor-forradalom.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Salzburgban tegnap újból zavargások voltak, a tömeg a rendőrséget kavicsokkal dobálta. Egy rendőr könnyen megsebesült, 20 zavargót letartóztattak. Éjjel kettőkor a rend helyreállt.

— **A cár előtt.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Pétervárott Aerenthal báró osztr.-magyar nagykövetet a cár külön kihallgatáson fogadta.

— **Felmentett felségsértők.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Belgrádból írják, hogy a felségsértéssel gyanúsítottak közül hetet a törvényszék felmentett.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Csőd-tömeg butor eladás.

A pécsi kir. törvényszéknek, mint csődbíróságnak 10295/P. 899. számú végzésével nyert felhatalmazás alapján a

Günsberger Mór csődtömegéhez tartozó összes butorok

(háló-szoba, ebédlő berendezések, salon-garnitúrák, könyvszekrények, disz- és játék-asztalok, gyermek-ágyak, Thonet-székek és egyéb disztárgyak, valamint az összes kárpitos cikkek)

tetszés szerinti összeállításban vagy egyenként

a Széchenyi-tér és Király-utca sarkán levő régi takarékpénztári épület első és második emeletén fekvő butorraktárban

készpénzfizetés mellett, mélyen a beszerzési áron alul

eladás alá kerülnek.

A raktár, mától kezdve, minden hétköznap reggel 8 órától 12-ig és d. u. 2 órától 5-ig megtekinthető, de a vételek mindig csak kedden és szerdán d. u. 2 órától 5-ig eszközölhetők.

Pécsett, 1899. augusztus hó 1-én.

Dr. Stein Henrik

mint Günsberger Mór csődtömeggondnoka.

Hirdetések jutányos áron a kiadóhivatalunkban vétetnek föl.

MESTRITS JENŐ

épület és műlakatos

Király-utca 38. sz. **Pécsett** Percel-utca 35. sz.

Ajánlja jól berendezett üzletét mindennemű

épület- és műlakatos munkák,

erkély-, sár-, lépcső- és kerítés-rácsoszatok, valamint vaskapuk és csillárok vertvasból, továbbá biztonsági záruk és rekeszek, zajtalan görredőnyök, ponyva-gépezetek, villamos csengők, vízvezeték és angol closett-berendezések, a legkitünőbb asztal-tűzhelyek, központ fűtő (central) kályhák, mindennemű díszítőmunkák vert vasból való rajz- és stilszerű elkészítésére a legszolidabb kivitelben.

Segédgépek javítását s egyáltalán minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Midőn üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlom, előre is biztosítom **árain versenyképességéről**, valamint gyors és pontos kiszolgálásról.

Tisztelettel

Mestrits Jenő.